

ประวัติวัดดอนขมื่น

ตั้งอยู่ เลขที่ ๑ หมู่ที่ ๓ ตำบลดอนขมื่น อำเภอกำมะกา จังหวัดกาญจนบุรี

วัดดอนขมื่น ปัจจุบันตั้งอยู่เลขที่ ๑ หมู่ที่ ๓ ถนนสาย ลูกแก-ห้วยกระบอก (ถนนหลวงสายที่ ๓๓๙๔) ตำบลดอนขมื่น อำเภอกำมะกา จังหวัดกาญจนบุรี ห่างจากกรุงเทพฯ ไปทางทิศตะวันตก ประมาณ ๘๐ กิโลเมตร วัดดอนขมื่น แต่เดิมเป็นเพียงสำนักสงฆ์ ชื่อว่า สำนักสงฆ์โพธิ์ทอง สร้างขึ้นในปี พ.ศ.๒๔๗๐ เดิมมีเนื้อที่ ประมาณ ๑๐ ไร่ โดยได้รับบริจาค จาก นายหวนจุก นางทิพย์ ประดิษฐ์พงษ์ , นายลี นางศรี เหมณีย์, นายเกียงสีว แซ่กอ, แม่ปอเอ็ง แซ่ตั้ง ได้ร่วมบริจาคที่ดิน และวัสดุอุปกรณ์ ในการก่อสร้างวัด โดยทั้งหมดนี้ ได้ ไปชักชวนนาง เหลง ชัยคุณแสง และชาวบ้านไปกราบอาราธนา นามันต์ ท่านพระอาจารย์ยิ้ม ธรรมโชโต จาก วัดเฉลิมอาสน์ อำเภอกำมะกา จังหวัดราชบุรี มาเป็นเจ้าสำนักสงฆ์ (พระอธิการยิ้ม ธรรมโชโต นามสกุล “เคน ตุ่น” พื้นเดิมท่านอยู่ที่ บ้านหนองเสือ ตำบลหนองดินแดง อำเภอมือง จังหวัดนครปฐม)

มูลเหตุที่ได้ชื่อว่า สำนักสงฆ์โพธิ์ทองก็เพราะว่าท่านเจ้าคุณพระธรรมเสนานีเจ้าคณะจังหวัดราชบุรี เป็นผู้ตั้งให้ คงเป็นเพราะท่านคงเห็นว่า บริเวณโดยรอบที่ตั้งสำนักสงฆ์นั้นมี ต้นโพธิ์ขึ้นอยู่เป็นจำนวนมาก จึงได้ตั้งชื่อให้ว่า “สำนักสงฆ์โพธิ์ทอง” (ในสมัยนั้นขึ้นอยู่กับเขตจังหวัดราชบุรี)

ต่อมากระทรวงศึกษาธิการ (ในสมัยนั้นเรียก กระทรวงธรรมการ)ได้ประกาศตั้งให้ สำนักสงฆ์โพธิ์ทอง เป็นวัดที่ถูกต้องตามกฎหมาย เมื่อวันที่ ๒ ค่ำ เดือน ๒ ปีมะเส็ง ตรงกับวันพุธที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๔๗๒ (วันที่ ๑ มกราคม ในสมัยนั้นยังไม่ใช้วันขึ้นปีใหม่ ไม่ใช้วันหยุดราชการ)

พ.ศ. ๒๔๗๓ หลวงพ่อยิ้ม และคณะกรรมการวัด ชาวบ้าน ได้สร้างโรงเรียนขึ้นโดยได้กราบอาราธนาท่าน เจ้าคุณพระธรรมเสนาณี เจ้าคณะจังหวัดราชบุรี มาเป็นประธานเปิดโรงเรียน ซึ่งในตอนนั้นใช้ศาลาของวัดเป็น โรงเรียน โดยมีครูสอนคนแรก คือพระภิกษุบุญรอด (นายณรงค์ หนูเกตุ) แห่งวัดโพธิ์ทอง เป็นผู้สอน

พ.ศ. ๒๔๗๕ หลวงพ่อยิ้ม ได้สร้างกุฏิหลังใหม่ขึ้น โดยได้สร้างห่างจากที่ตั้ง เดิมถัดมาทางทิศใต้ ประมาณ ๑๐๐ เมตร ปัจจุบันกุฏิหลังนี้ยังใช้เป็นที่อยู่อาศัยของพระภิกษุสามเณร

พ.ศ. ๒๔๘๔ โดยประมาณ หลวงพ่อยิ้ม และคณะชาวบ้านได้ขอเปลี่ยนชื่อวัดจาก “วัดโพธิ์ทอง” มาเป็น “วัดดอนขมิ้น” ตามชื่อหมู่บ้านและตำบลที่วัดตั้งอยู่

พ.ศ. ๒๔๘๖ หลวงพ่อยิ้มได้เป็นโรคมะเร็งกรามข้าง นางม่วย เจริญสุข แม่กำนันรอด ได้ไปหาหมอผ่าตัด ผ่ามะเร็งกรามข้างให้ แต่ก็ไม่หาย และหลวงพ่อยิ้มก็ได้มรณภาพลงในปี พ.ศ. ๒๔๘๖ นั้นเอง ในขณะที่ท่านมีอายุได้ ประมาณ ๖๕ ปี รวมระยะเวลาที่ท่านได้มาเป็นเจ้าอาวาส ที่วัดนี้ประมาณ ๑๕ ปี

เมื่อวัดดอนขมิ้น ยังไม่มีเจ้าอาวาส ทางคณะกรรมการวัด และชาวบ้าน นำโดย นายหวนจุก ประดิษฐ์ พงศ์ ,นางม่วย เจริญสุข และคณะได้ไปกราบอาราธนาพระอาจารย์สด สุภาจาโร จากวัดโพธิ์โพธิ์โรจน์ อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี มาเป็นเจ้าอาวาส (พระอาจารย์ สด สุภาจาโร) นามสกุล “ศรีบุปผา” พื้นเดิมท่านอยู่บ้าน บางลาน ตำบลดอนทราย อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี) พ.ศ. ๒๔๘๘ ได้สร้างหอสวดมนต์ เป็นอาคารไม้ และพระอาจารย์สด ท่านได้ร่วมสร้างโต๊ะเก้าอี้ ให้แก่โรงเรียนวัดดอนขมิ้น และสร้างหอรชัง ควบคู่กันไปด้วยจน สำเร็จเรียบร้อยและในปี พ.ศ.๒๕๐๒ ท่านหลวงพ่อดกก็ได้ลาสิกขาไปรวมระยะเวลาที่ท่านได้มาเป็นเจ้าอาวาสที่วัด นี้ ๑๖ปี

เมื่อวัดดอนขมิ้นว่างเจ้าอาวาส ทางคณะกรรมการวัด และชาวบ้านจึงไปกราบอาราธนา ท่านพระครูพุทธ สรโสมณ หรือหลวงพ่อเปี่ยม พุทธโร จากวัดลูกแก ตำบลดอนขมิ้น อำเภอกำมะนา จังหวัดกาญจนบุรี มาเป็นเจ้า อาวาส เมื่อวันที่ขึ้น ๑ ค่ำ เดือน ๓ ปี ชวด ตรงกับศุกร์ที่ ๒๙ มกราคม พ.ศ.๒๕๐๓ (หลวงพ่อเปี่ยม ชื่อจริง ว่า “สมบุญ นามสกุล กิจวัตร” เดิมอยู่บ้านเลขที่ ๑๖ ตำบลท่ามา อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี)

พ.ศ. ๒๕๐๓ หลวงพ่อเปี่ยมได้ก่อสร้างห้องน้ำและห้องสุขา พร้อมทั้งช่วยพัฒนาโรงเรียน พ.ศ. ๒๕๐๙ ได้มีท่านอาจารย์ก ธมมเตโช ซึ่งเป็นชาวเชียงใหม่ ได้มาอยู่จำพรรษาที่วัดดอนขมิ้นด้วย หลวงพ่อก ท่านเป็นพระเกจิอาจารย์ผู้มีชื่อเสียงมาก มีศิษยานุศิษย์มากมายและที่เป็นนายทหารที่ ให้ความเคารพนับถือ หลวงพ่อกมากมาย เช่น พลเอกสำราญ แพทย์กุล , พลเอกบุญชู จันทรเบกษา , พ.ท.ชาติรี ชันติยานัน และ คหบดีพ่อค้าประชาชนทั่วไป

พ.ศ. ๒๕๑๐ วัดดอนขมิ้นได้ทำการสร้างอุโบสถ คณะกรรมการวัด และศิษยานุศิษย์ ของหลวงพ่อเปี่ยม และหลวงพ่อก ได้กราบทูลเชิญสมเด็จพระศรีนครินทร์บรมราชชนนี(สมเด็จพระเจ้า)ให้ทรงเสด็จ มาวัดดอนขมิ้น ซึ่ง สมเด็จพระเจ้าก็ทรงพระเมตตาเสด็จมาวัดดอนขมิ้น โดยเฮลิคอปเตอร์ เมื่อวันที่แรม ๑๓ ค่ำ เดือน ๘ ปี ระกา ตรงกับ วันอาทิตย์ที่ ๑๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๒ ได้ทรงบริจาคทรัพย์ส่วนพระองค์ ร่วมในการสร้างอุโบสถ นอกจากนี้ยังได้ ทรงเชิญชวนให้ประชาชนที่มาเข้าเฝ้ารับเสด็จ ให้ร่วมบริจาคทรัพย์สร้างอุโบสถด้วย และพระองค์ได้ทรงปลูกต้น พระศรีมหาโพธิ์ และต้นชัยพฤกษ์ที่ บริเวณหน้าวัดไว้เป็นอนุสรณ์ที่ระลึกแก่วัดดอนขมิ้นด้วย ยังความปลื้มปิติยินดี แก่คณะสงฆ์ และพสกนิกรที่มาเฝ้ารับเสด็จ เป็นอย่างยิ่ง

เมื่ออุโบสถสร้างเรียบร้อยดีแล้ว จึงได้กราบอาราธนาทูลเชิญสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช “จวน อุฏฐายี” มาเป็นประธานในการทำสังฆกรรม ฝังลูกนิมิตผูกพัทธสีมา เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๓ นอกจากนี้หลวงพ่อเปี่ยม และหลวงพ่อก ยังได้ร่วมกันสร้างกุฏิสงฆ์ สร้างวิหารหลวงพ่อกว สร้างกำแพงศิลา แลกรอบวัด และแท็งก์น้ำเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๘

พ.ศ. ๒๕๒๐ สร้างซุ้มบันได พ.ศ. ๒๕๒๑ สร้างอาคารโรงเรียนวัดดอนขมิ้น ขนาด ๒ ชั้น พ.ศ. ๒๕๒๔ สร้างหอฉันและ พ.ศ. ๒๕๒๕ สร้างเมรุและศาลาคู่เมรุแต่ยังไม่สำเร็จเรียบร้อยดีนัก หลวงพ่อเปี่ยมก็ล้มป่วย และได้ถึงแก่กรรมภาพลงด้วยโรคมะเร็งที่ถุงน้ำดี ณ โรงพยาบาลบ้านโป่ง เมื่อวันแรม ๒ ค่ำ เดือน ๓ ปีชวดตรงกับวันอังคารที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๙ รวมระยะเวลาที่ท่านหลวงพ่อเปี่ยมได้มาเป็นเจ้าอาวาสที่วัดดอนขมิ้น ๒๗ ปี

เมื่อเจ้าอาวาสว่างลง คณะกรรมการวัด และชาวบ้าน ได้ไปกราบอาราธนาพระอาจารย์กิมทรง ธมมทินโน จากวัดศรีอพนัน ต.ท่าไม้ อ.ท่ามะกา จ.กาญจนบุรี มาเป็นเจ้าอาวาส เมื่อวันขึ้น ๓ ค่ำ เดือน ๘ ปีชด ตรงกับวันอังคารที่ ๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๒๙ (พระอาจารย์กิมทรง นามสกุล ชิบเซ พื้นเดิมท่านอยู่บ้านศรีอพนัน ตำบลท่าไม้ อำเภوتاมะกา จังหวัดกาญจนบุรี)

พระอาจารย์กิมทรงได้มาทำการก่อสร้างเมรุ และศาลาคู่เมรุ ต่อจนเสร็จเรียบร้อย นอกจากนี้ยังได้ก่อสร้าง หอเก็บบรรจุอัฐิบรรพชน ปรับปรุง ซ่อมแซม ศาลาเขียว และได้ดำเนินการวางศิลาฤกษ์ ก่อสร้างหอสวดมนต์ ซึ่งเป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ขนาดใหญ่ แต่ยังไม่สำเร็จ ท่านพระอาจารย์กิมทรงก็ได้ทำการลาสิกขาไปเมื่อ วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๒ ปีจอ ตรงกับวันพฤหัสบดีที่ ๑๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๗ รวมระยะเวลาที่ท่านพระอาจารย์กิมทรง ธมมทินโน ได้มาเป็นเจ้าอาวาสที่นี้ ๙ ปี

เมื่อวัดดอนขมิ้นไม่มีเจ้าอาวาส คณะกรรมการวัด และชาวบ้าน จึงได้นิมนต์ท่านเจ้าคุณพระวิสุทธิกาญจนวิบูลย์ เจ้าคณะอำเภوتاมะกา วัดพระแท่นดงรังฯ และท่านพระครูปัญญาญาณนารณ์ เจ้าคณะตำบลดอนขมิ้น วัดห้วยตะเคียน มาร่วมประชุม และในที่สุด ก็ได้มีมติให้อาราธนา พระสุพิน สุภโท จากวัดลูกแก มาเป็นเจ้าอาวาส เมื่อวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๒ ปี กุน ตรงกับวันอาทิตย์ที่ ๑๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๘ จนปัจจุบันนี้ (พระสมุห์สุพิน สุภโท นามสกุล “ กริ่งกาญจน ” หรือพระอาจารย์โเกะ พื้นเดิมท่าน อยู่ที่บ้านตลาดลูกแก ตำบลดอนขมิ้น อำเภوتاมะกา จังหวัดกาญจนบุรี อุปสมบทที่วัดลูกแก เมื่อวันอังคารที่ ๑๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๕ แรม ๕ ค่ำ เดือน ๕ ปีจอ พระสมุห์สุพิน เมื่อมาอยู่วัดดอนขมิ้น ก็ได้ทำการซ่อมแซมเสากุฏิ พื้นกุฏิ ที่สร้างมาตั้งแต่สมัย พระอาจารย์ยิ้ม ธมมโชโต ปีที่สร้างคือ พ.ศ. ๒๔๗๕ ซ่อมแซมศาลาครอบเมรุช่วงหลังคา และหลังคาอุโบสถ สร้างโรงครัวบววัด สร้างหอสวดมนต์ที่ค้ำอยู่

พ.ศ.๒๕๔๕ พระสมุห์สุพิน ได้รับการแต่งตั้งเป็นพระครูสัญญาบัตรวัดราชชั้นโท นามว่า พระครูสุพัฒน์กาญจนกิจ และเป็นเลขานุการเจ้าคณะตำบลดอนขมิ้น ปัจจุบันวัดดอนขมิ้น มีพระภิกษุจำพรรษา ๓๔ รูป สามเณร ๙ รูป และได้ดำเนินการขยายพื้นที่ของวัด จัดวางผังในการสร้างเสนาสนะ จัดทำสวนป่า รวมถึงจัดกิจกรรมสงเคราะห์ชุมชน การศึกษาสงเคราะห์ การเผยแผ่ และอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมเป็นประโยชน์ต่อสังคมอย่างต่อเนื่องตลอดมา จนวัดดอนขมิ้น ได้รับการยกย่องให้เป็นวัดที่มีผลงาน จากสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติและมีกิจกรรมดังนี้

๑. สำนักงานเจ้าคณะตำบลดอนขมิ้น
๒. สำนักงานสภาวัฒนธรรม เทศบาลตำบลดอนขมิ้น
๓. สำนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม
๔. สำนักปฏิบัติธรรมดีเด่นประจำจังหวัดกาญจนบุรี แห่งที่ ๑๒
๕. สำนักงานสภาวัฒนธรรม เทศบาลตำบลดอนขมิ้น
๖. ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเทศบาลตำบลดอนขมิ้น
๗. อุทยานการศึกษาในวัด
๘. วัดพัฒนาตัวอย่างที่มีผลงานดีเด่น
๙. หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลดีเด่น เฉลิมพระเกียรติ (อปต.ดอนขมิ้น)

๑๐. หน่วยสงเคราะห์พุทธมามกะ ของกรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม
๑๑. หน่วยเผยแพร่ศีลธรรม ในความอุปถัมภ์ของกรมการศาสนา
๑๒. ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์
๑๓. ลานวัด ลานใจ ลานกีฬา
๑๔. วัด ประชา รัฐ สร้างสุข